

SABIMA kartleggingsnotat 2-2014

Beitemarksopper med fokus på vokssopper Kurs og kartlegging, Fjøløy og Rennesøy, august 2014

Av Kari Blikra

Sitonskrivevokssopp fra Fjøløy, Rennesøy kommune. Foto: Kari Blikra

Beitemarksopper med fokus på vokssopper - Kurs og kartlegging, Fjøløy og Rennesøy, august 2014

Helga 30. -31. august arrangerte foreningen Jærsoppen soppkurs. Per Fadnes var kursleder og fokus var vokssopper. Kurset ga oss en innføring i hvilke vokssopper vi kunne vente å finne i området og pekte ut en del som vi kan kjenne igjen uten mikroskop. Viktige kjennetegn ble gjennomgått og tabell med kjennetegn delt ut. Turene ga oss muligheten til å bli kjent med en del av artene i praksis, og flere sjeldne sopper ble funnet. Spesielt kjekt var det med sitronskivevokssoppen som ikke er registrert fra dette området tidligere.

Emneord: Kurs, Beitemark, Vokssopper, Fjøløy, Rennesøy

Programmet var som følger:

Lørdag:

10:00 - 11:30 Teori

11:30 - 15:00 Tur til Fjøløy

15:00 - 18:00 Bestemmelse av sopp, oppsummering og gjennomgang av funn.

17 deltakere

Søndag:

10:00 - 13:00 Tur til Rennesøy

13:00 - 15:00 Bestemmelse av sopp, oppsummering og gjennomgang av funn.

13 deltakere

Teori og bestemmelse av sopp foregikk på Arkeologisk Museum i Stavanger

I 2013 hadde vi et veldig nyttig kurs der flere av våre medlemmer lærte å registrere funn i artsobservasjoner.no. Foreningen har som målsetning at flere av medlemmene skal bli aktive kartleggere. Etter kurset ble det opprettet et formål, *Jærsoppen*, og meningen er at de som registrerer for Jærsoppen i Artsobservasjoner skal bruke dette formålet.

En av målsetningene våre er å følge opp Fjøløy som område, og kartlegge sopp der over flere år. Vi begynte med kartlegging i 2013 og fant raskt ut at vi kom til kort når det gjelder kunnskap om beitemarksopper. Derfor bestemte vi oss for å arrangere et kurs der målet var å øke vår kunnskap om beitemarksopper, med spesielt fokus på vokssopper.

I invitasjonen skrev vi følgende:

«Dette er ikke et nybegynnerkurs. Det vil ikke være fokus på matsopp, men du trenger ikke være spesialist for å ha glede av kurset.»

Alle som har lyst til å lære litt mer om sopp er hjertelig velkomne!»

De påmeldte hadde svært forskjellig forhåndskunnskap om sopp og besto av både nybegynnere, de som kjente noen få sikre arter, soppsakkyndige og profesjonelle naturkartleggere. Alle var positive og alle lærte noe. Vi fikk et svært pedagogisk og interessant foredrag og god hjelp til å artsbestemme og lære av det vi fant i felt. Vi fikk også utdelt informasjonsmateriell med fokus på viktige kjennetegn og alle ble gjort oppmerksomme på den fantastiske hjemmesida til foredragsholderen Per Fadnes: <http://ans.hsh.no/home/pf/frontpage/>

Hva ble funnet?

Det var ikke det store utvalget av sopp. Det kan skyldes at det var tidlig i sesongen, eller at det hadde vært forholdsvis tørt. Følgende arter er registrert i artsobservasjoner.no fra Rennesøy 30. – 31. august. De er registrert med formål: *Jærsoppen*. For videre lesing ble det henvist til Per Fadnes' hjemmeside.

Artsliste:

1. beitesjampinjong *Agaricus campestris*
2. *Entoloma atrocoeruleum*
3. silkerødspore *Entoloma sericellum*
4. beiterødspore *Entoloma sericeum*
5. spiss vokssopp *Hygrocybe acutoconica*
6. kantarellvokssopp *Hygrocybe cantharellus*
7. gul vokssopp *Hygrocybe chlorophana*
8. kjeglevokssopp *Hygrocybe conica*
9. gulfovokssopp *Hygrocybe flavipes*
10. brunfnokket vokssopp *Hygrocybe helobia*
11. grå vokssopp *Hygrocybe irrigata*
12. sauevokssopp *Hygrocybe ovina*
13. papegøyevokssopp *Hygrocybe psittacina*
14. sitronskivevokssopp *Hygrocybe spadicea*
15. spiss fleinsopp *Psilocybe semilanceata*
16. gul nålehatt *Rickenella fibul*

Fjøløy, 30. august 2014

Været var ikke særlig bra, og det var langt mellom soppene. Det var imidlertid her vi fant sitronskivevokssopp tre forskjellige steder. Foreløpig er det ene funnet registrert i artsobservasjoner.no og belegg vil bli sendt. Sitronskivevokssopp har rødlistekategori EN (sterkt truet). Ingen av turdeltakerne hadde sett denne før, så det oppveide for at artsrikdommen var liten og været fuktig.

Sitronskivevokssopp

Vi lærte også å skille brunfnokket vokssopp fra mønjevokssopp. Nyttig lærdom for den som skal registrere funn.

Brunfnokket vokssopp

Vi vil fortsette å følge opp Fjøløy og vi vet at artsrikdommen er mye større enn det vi så denne gangen. Et annet år vil vi prøve å arrangere et tilsvarende kurs seinere på høsten, kanskje med fokus på flere grupper.

Rennesøy, 31. august 2014

Været var flott, men heller ikke her var artsrikdommen på høyde med det som har blitt registrert tidligere.

Asmervik på Rennesøy

Vi fant imidlertid flere vokssopper som ble artsbestemt og gjennomgått med kursdeltakerne.

Sauevokssopp

Sauevokssopp har rødlistekategori VU (Sårbar). Den er funnet i samme området før.

Gulfovokssopp

Gulfovokssopp har rødlistekategori NT (Nær truet). Den er funnet i samme område før.

De funnene vi gjorde støtta godt opp om teoridelen og vil gjøre oss bedre i stand til å fortsette med kartlegging.

Deltakerne på kurset hadde veldig forskjellig nivå og fokus var å bli bedre kjent med vokssoppene. Det ble derfor gjort en rekke funn som ikke ble registrert i artsobservasjoner.no på grunn av manglende informasjon om funnsted. Her kan nevnes:

Rød åmeklubbe, steinsopp, brunskrubbe, rød stubbemusserong, rødbrun pepperriske, nøttekremle, rødneende fluesopp, nelliksopp, lakssopp, ametystsopp, pluggsopp, blodsjampinjong og mørktannet rødspore.

Oppsummering

Alle ga uttrykk for at de var fornøyde, selv om forhåndskunnskapen varierte mye. Dette er noe vi veldig gjerne gjør igjen. Det vil være interessant med kunnskap om flere grupper og turer litt seinere på høsten for å finne andre arter.